

Lokalni ekološki aktivisti se izrazito protive realizaciji projekta izgradnje rudnika litijuma kod Loznice jer smatraju da je katastrofalno loš za životnu sredinu.

Prema rečima Marni Finlajson, izvršne direktorke za bor i litijum u Rio Tintu i generalne direktorke projekta „Jadar“, ta kompanija je u Srbiji prisutna od 2004. godine kada je, u području 12 kilometara daleko od Loznice, otkriven novi jedinstveni mineral jadarit. Ona je dodala da se projekat „Jadar“ od jula nalazi u fazi studije izvodljivosti kada je dobijeno odobrenje odbora direktora Rio Tinta da kompanija investira dodatnih 200 miliona dolara u dalji razvoj projekata. Kada projekat bude razvijen, „Jadar“ će biti moderan podzemni rudnik sa značajnim korišćenjem savremene tehnologije.

U digitalno umreženom rudniku postojaće daljinsko nadgledanje rada u realnom vremenu, od izvoza rude na površinu do izrade minskih bušotina. U rudniku je planirano korišćenje gotovo potpuno električne flote vozila koja emisije i potrošnju energije svodi na najmanju moguću meru. Za pristup rudnom telu planiraju se dva vertikalna okna, jedan sa pristupnim koševima za osoblje, instalacijom za opsluživanje rudnika (struja, voda, odvodnjavanje) i opremom za izvoz rude, a drugi za ventilaciju.

Različite metode otkopavanja biće korištene u svrhu prilagođavanja obliku i mogućnostima rudnog tela. Kako bi se očuvala bezbednost rudnika tokom otkopavanja, planiraju se potporni stubovi. Nakon iskopavanja, prazan prostor će se punjavati delom otpada koji neće biti odvožen na odlagalište.

Kako naglašava Marni Finlajson određeni deo ukupnog otpada, približno oko 20 odsto biće korišten za popunjavanje praznina u podzemnim objektima. Otpad neće biti toksičan i neće biti opasan.

Ona dodaje da su litijum i bor neophodni za svakodnevni život i za budućnost sa niskom emisijom ugljen dioksida, kojoj je kompanija Rio Tinto posvećena sa kratkoročnim ciljevima smanjenja, ali i ambicijom da dostigne nulti nivo emisija do 2050. godine, kako je detaljno objašnjeno u kompanijskom izveštaju o klimatskim promenama.

Nikola Šunjić, rukovodilac korporativnih poslova i ishodovanja odobrenja u kompaniji Rio Tinto u Srbiji, ističe da voda za potrebe postrojenja u rudniku neće biti crpljena iz reke Drine već iz njene okoline i samo pod uslovom da na tom terenu nema pijaće vode. On je dodao da timovi projekta Jadar rade na detaljnom utvrđivanju potencijalnih uticaja tog projekta na životnu sredinu. U okviru kompleksa će biti izgrađeno i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Prečišćavanje će se vršiti u više faza, kako bi se postigao kvalitet vode koji je u skladu sa važećim propisima kojima su utvrđene granične vrednosti. S druge strane, Miroslav Mijatović, predsednik Podrinjskog antikorupcijskog tima, kaže za Danas da se lokalna zajednica i ekološki aktivisti protive ovom projektu jer bi tako nešto bilo

štetno po životnu okolinu.

- Eksperti za klimu tvrde da bi otvaranje rudnika u ovom kraju bilo veoma loše rešenje po interese lokalne zajednice. Za potrebe rudnika je potrebno crpiti velike količine vode zbog čega bi tokom leta moglo da dođe do suše a tokom kišnih perioda do poplava. Takvi klimatski uslovi bili bi direktno upereni protiv interesa lokalnog stanovništva. Iz Podrinjskog antikorupcijskog tima upozoravaju da je prema trenutno razvijenim tehnologijama potrebno oko 500.000 litara vode za ekstrakciju jedne tone litijuma. Ovakve potrebe za vodom u lokalnim sredinama utiču i na zemljoradnike kojima se na ovaj način oduzima dragocen resurs za uzgajanje stoke i navodnjavanje useva. Pored toga toksični koktel hemikalija koji se koristi za izvlačenje litijuma iz zemlje takođe je sposoban da se infiltrira u obližnje reke, potoke i snabdevanje vodom - tvrdi Mijatović.

- Zbog toga ali i mnogih drugih stvari koje negativno utiču na životnu sredinu mi smo protiv izgradnje tog rudnika. Nismo spremni ni da uđemo u komitet za zaštitu životne sredine koji Rio Tinto nudi da formira zbog toga što iskustva iz drugih delova sveta gde ta multinacionalna kompanija ima svoje rudnike pokazuju da se obećanja data u vezi zaštite životne sredine sa njene strane krše zbog čega ekološki aktivisti koji ulaze u te komitete ih vrlo brzo nezadovoljni i napuštaju. Mi smo do sad održali tri protesta na kojima smo zahtevali da se od izgradnje rudnika odustane i nastavićemo sa tim oblikom naše borbe - zaključuje naš sagovornik.

Izvor: danas.rs